

**Szkoła Podstawowa
z Oddziałami Integracyjnymi nr 40 im. Mieszka I
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 4 w Poznaniu**

PROJEKT EDUKACYJNY

Bollwerk '42

PAMIĘTAMY

POZnań*

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Zapraszamy szkoły podstawowe Miasta Poznania
do wspólnej akcji upamiętnienia i szerzenia wiedzy na temat akcji „Bollwerk” -
ważnego dla historii Poznania wydarzenia z lutego 1942 roku.

**Projekt realizowany jest pod Honorowym Patronatem
Prezydenta Miasta Poznania.**

Celem projektu jest:

- **upowszechnienie wśród uczniów, nauczycieli i społeczności lokalnej wiedzy o historii akcji „Bollwerk”, które było największym i najbardziej spektakularnym atakiem ruchu oporu w Wielkopolsce w czasie II wojny światowej,**
- przygotowanie do upamiętnienia przyszłorocznej 80. rocznicy akcji „Bollwerk”,
- wychowanie w duchu patriotyzmu oraz wzmocnienie więzi lokalnych, identyfikacji z miejscem pochodzenia, jego dziedzictwem kulturowym,
- kształtowanie u uczniów poczucia przynależności do społeczności szkolnej i regionu,
- nawiązanie współpracy między szkołami publicznymi Miasta Poznania, integracja społeczności uczniowskiej.

Zapraszamy szkoły podstawowe Miasta Poznania, chętnych nauczycieli i uczniów, do wspólnego upamiętnienia 79. i 80. rocznicy akcji „Bollwerk”, poprzez organizację różnego rodzaju przedsięwzięć, konkursów, lekcji historii, których celem będzie utrwalenie historii lokalnych bohaterów, żołnierzy Armii Krajowej i zwrócenie uwagi na dziedzictwo kulturowe naszej Małej Ojczyzny.

REGULAMIN PROJEKTU

„Bollwerk’42 Pamiętamy”

1. Organizatorem projektu jest Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Poznaniu.
2. Projekt został objęty Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Poznania.
3. Zasady udziału w projekcie:

ETAP I – styczeń – luty 2021 r.

Szkoła (wybrani nauczyciele i uczniowie), która zgłosi chęć udziału w projekcie zrealizuje przynajmniej jedno z proponowanych przedsięwzięć z terminem do 12.02.2021r. Koordynator projektu może również zaproponować własne działania lub zmodyfikować propozycje Organizatora z zastrzeżeniem, że muszą być one zgodne z celami projektu.

Proponujemy następujące działania:

- przeprowadzenie przez nauczycieli lekcji historii na temat przebiegu i znaczenia Akcji Bollwerk,
- przygotowanie konkursu plastycznego o tematyce historii akcji „Bollwerk” również w szerszym kontekście działań dywersyjnych przeprowadzanych na ziemiach polskich w czasie II wojny światowej. Przykładowe formy: lapbook, plakat.
- przeprowadzenie szkolnej akcji pisania patriotycznych wierszy,
- opracowanie przez uczniów prezentacji multimedialnych lub przygotowanie gazетки szkolnej w wersji internetowej na temat przebiegu wydarzeń.

Nauczycieli prowadzących projekt edukacyjny „Bollwerk’42 – Pamiętamy” prosimy o przygotowanie prezentacji multimedialnej – sprawozdania dokumentującego zrealizowane przedsięwzięcia oraz prace uczniów, które posłużą do przygotowania wspólnej pracy upamiętniającej 79. rocznicę akcji „Bollwerk”. Prezentację multimedialną prosimy o wysłanie na adres szkoły **sp40mieszko@go2.pl** Termin: do 12.02.2020r.

Przesłanie prezentacji multimedialnej jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na wykorzystanie jej przez Organizatora w całości lub jej części celem dalszej publikacji i dokumentacji działań projektowych.

W przypadku użycia przez szkolnych koordynatorów projektu w prezentacji multimedialnej danych osobowych uczniów, należy uzyskać zgodę od rodziców/ opiekunów prawnych na przetwarzanie tych danych (Załącznik 2).

ETAP II - Rok szkolny 2021/2022

A. Udział w Konkursie plastycznym „Bollwerk`42 – obrazy pamięci”.

Termin: I półrocze roku szkolnego 2021/2022

Zasady udziału:

- konkurs przeznaczony jest dla uczniów klas 6-8 szkół podstawowych,
- jeden uczeń może przesłać maksymalnie jedną pracę,
- format pracy A3,
- technika pracy dowolna z wyłączeniem form przestrzennych,
- do każdej pracy należy dołączyć wypełniony formularz zgłoszeniowy, (jego brak dyskwalifikuje pracę)
- prace zbiorowe nie będą rozpatrywane,

Kryteria oceny nadesłanych prac:

- poprawność merytoryczna
- oryginalność pracy
- estetyka wykonania

B. Udział w I Międzyszkolnym Konkursie Wiedzy o akcji „Bollwerk”

Termin: styczeń – luty 2022

Konkurs jest skierowany do uczniów klas 7-8 szkół podstawowych miasta Poznania i będzie przebiegał w dwóch etapach.

- Etap szkolny

Szkolni koordynatorzy projektu przeprowadzą konkurs wiedzy na temat wydarzenia historycznego jakim była akcja „Bollwerk”. Arkusz testowy (do powielenia) wraz z kluczem odpowiedzi zostanie przesłany przez Organizatora na adres mailowy podany w zgłoszeniu.

- Etap międzyszkolny

Troje uczniów, którzy w szkolnym etapie uzyskają najwyższą liczbę punktów stworzy zespół, który weźmie udział w przygotowanym przez Organizatora finale na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4. Finał będzie miał charakter interdyscyplinarny. Uczniowie będą musieli wykazać się nie tylko wiedzą historyczną, ale także sprawnością fizyczną i umiejętnościami plastycznymi.

Szczegółowe informacje dotyczące Etapu II - czyli Konkursu plastycznego „Bollwerk`42 – obrazy pamięci” oraz I Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy o akcji „Bollwerk” zostaną przesłane do szkół na początku I półrocza roku szkolnego 2021/2022. Brak udziału w Etapie I nie jest przeszkodą do włączenia się w realizację Etapu II, jednak pierwszeństwo w Etapie II będą miały szkoły, które wezmą udział w całym projekcie.

4. Harmonogram działań szkół biorących udział w projekcie:

Termin	Działanie
do 29.01.2021 r.	Przesłanie drogą elektroniczną na adres szkoły sp40mieszko@go2.pl skanu formularza zgłoszeniowego (Załącznik 1). W tytule e-maila należy umieścić nazwę projektu „Bollwerk`42 Pamiętamy”. Organizator potwierdzi otrzymanie przesłanego formularza zgłoszeniowego najpóźniej do 1.02.2021r.
do 12.02.2021 r.	Przesłanie drogą elektroniczną na adres szkoły sp40mieszko@go2.pl prezentacji multimedialnej - sprawozdania dokumentującego zrealizowane przedsięwzięcia oraz prace uczniów. W tytule e-maila należy umieścić nazwę projektu „Bollwerk`42 Pamiętamy”. Organizator potwierdzi otrzymanie przesłanej prezentacji multimedialnej najpóźniej do 15.02.2021 r.
do 26.02.2021 r.	Szkoły są zobowiązane do umieszczenia na własnych stronach internetowych informacji o realizacji projektu wraz ze stroną tytułową tego dokumentu.

5. Prezentacja działań podjętych przez wszystkie szkoły biorące udział w Etapie I będzie umieszczona na stronie Wydziału Oświaty Miasta Poznania.
6. Na zakończenie Etapu I szkoły otrzymają dyplomy potwierdzające udział w projekcie.
7. Wysłanie formularza zgłoszeniowego do projektu jest równoznaczne z akceptacją niniejszego regulaminu oraz zgodą na przetwarzanie danych osobowych.
8. W sytuacjach nieujętych w niniejszym regulaminie decyzję podejmuje organizator projektu.
9. Pytania w kwestii szczegółów organizacji projektu prosimy kierować na adres e-mail: sp40mieszko@go2.pl

AKCJA BOLLWERK – RYS HISTORYCZNY

W wyniku klęski militarnej Polski we wrześniu 1939r. część jej terytorium znalazło się pod okupacją Rzeszy Niemieckiej. Na terenie okupowanego kraju powstały struktury państwowe podległe władzom RP na uchodźstwie, tworząc Polskie Państwo Podziemne, którego częścią był m.in. Związek Walki Zbrojnej - Armia Krajowa. Okręg Poznański ZWZ AK działał na terenie szczególnie niebezpiecznym i niesprzyjającym prowadzeniu walki konspiracyjnej. Wielkopolska została bowiem bezpośrednio wcielona do III Rzeszy, stając się częścią tzw. Kraju Warty. Największą akcją Oddziału Dywersji Bojowej było spalenie całego kompleksu magazynowego portu rzeczno-głaznego w Poznaniu w nocy z 20 na 21 lutego 1942 r. Akcja ta została przygotowana i przeprowadzona na rozkaz Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego. Wzięli w niej udział żołnierze AK i kilku mieszkańców Chwaliszewa. Celem akcji pod pseudonimem „Bollwerk” było przede wszystkim zniszczenie zgromadzonych tam zapasów (kompletów ogumienia dla pojazdów bojowych, broni, żywności, a także wielkiej ilości koców i ciepłej odzieży) dla żołnierzy niemieckich walczących na froncie wschodnim. Ważnym elementem planu było upozorowanie przypadkowego zapłonu, tak by policja niemiecka nie miała podstaw do podejrzenia o sabotaż. Akcja powiodła się, magazyny spłonęły, jednak już wiosną 1942 r. doszło do masowych aresztowań, które objęły wówczas 175 żołnierzy w Poznaniu i Gnieźnie. Członków akcji po brutalnych przesłuchaniach skazano na śmierć w więzieniu przy ul. Młyńskiej w Poznaniu 16 grudnia 1943 r.

Literatura i źródła:

- Aleksandra Pietrowicz, IPN Poznań, Wielkopolskie Kierownictwo Związku Odwetu (1940-1942) i jego najgłośniejsza akcja - "Bollwerk"
<http://poznan.ipn.gov.pl/download/85/76261/AleksandraPietrowiczAkcjaBollwerk2017.pdf>
<https://www.poznan.pl/mim/main/ruch-oporu-w-wielkopolsce-po-klesce-wrzesniowej,p,24481,24495,24497.html>
- M. Woźniak, "Ślepy Antek", bohater z Chwaliszewa, *"Kronika Miasta Poznania"* nr 1, 1995, s. 200-208
<https://wbc.macbre.net/document/5744/slepy-antek-bohater-z-chwaliszewa.html>
- Poznańskie archiwum historii mówionej: Henryk Zielazek i Henryk Golimowski - wspomnienia
<http://historiamowiona.poznan.pl/relacje/henryk-zielazek/>
- Port rzeczny w czasie II wojny światowej - zdjęcia
https://fotopolska.eu/Poznan/b7105,Port_rieczny.html
<https://polska-org.pl/7322250,foto.html?idEntity=7792759>

Projekt opracowały: Ewa Frąckowiak

Justyna Kulma